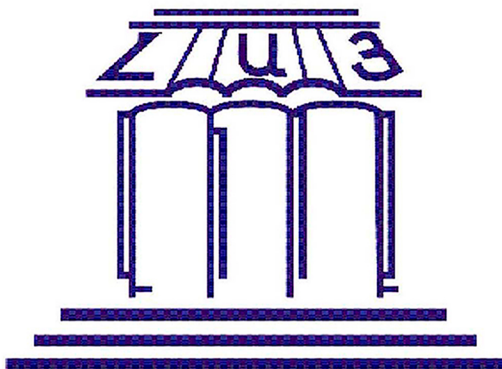

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԾԽԱԽՈՏԻ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԵԱՌՄԱՆ
ՄԱՍԻՆ, ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ս. Խ. Հ. Մ.-Ի ՖԻՆ-
ԺՈՂԿՈՄԻ ԿՈՂՄԻՑ 1924 Թ. ՄԱՅԻՍԻ 14-ԻՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

§ 1.

Ծխախոտի մշակույթը յենթակա չի վոր-
և իցե տուրքի, ալլ հանդիսանում ե վորպես ա-
զատ գրադմուք Ս. Խ. Հ. Մ.-ի ամբողջ սահ-
մաններում. սակայն յենթարկվում ե վորոչ
հաշվեառման կանոններին, վորոնք ղետեղված
են սույն հրահանգում:

§ 2.

Հաշվեառման յենթակա յեն այն ծխախոտ-
ները, վորոնք բոնում ե աճում են Ս. Խ. Հ. Մ.-ի
սահմաններում՝ ինչպես որինակ (թրքական
սերմից աճող) այսպես կոչված դեղին, մախոր-
կային կամ գլանակային ծխախոտ), կամ թի
Ամերիկյան բարձր տեսակի սերմից՝ (սիգարե-
տի ծխախոտ) ե ր) մախորկա հասարակ ծխա-
խոտ (չվեցեա, բակուն) ե ալլ տեղական ցածր
վորակի ծխախոտներ:

§ 3.

Չեն յենթարկվում վոչ մի հայտարարու-
թյան (րեգրամենտացիա) § 2-ի ա կետում հի-

չատակված ծխախոտները, փորոնք մշակվում են 150 քառակուսի սաժեն տարածության վրա, իսկ բ) կետում հիշատակված ծխախոտը, փորոնք մշակվում են 60 քառակուսի սաժենի վրա:

§ 4.

Հաշվետվածան յենթակա տնկարաններից, տերևային ծխախոտի բաց թողնելը պետք է կատարվի, փոխադրական վկայականների միջոցով, պահպանելով ծխախոտի փոխադրության վերաբերյալ կանոնները:

§ 5.

Գործերի ընդհանուր ղեկավարությունը, փորը վերաբերում է տնկարանների հաշվետվածան, պատկանում է Ս. Խ. Հ. Փինժողկոմի հարկային վարչություն (անուղղակի հարկերի): Այդ գործերի կառավարումը՝ յուրաքանչյուր նահանգում կամ շրջանում, կենտրոնացվում է նահանգային կամ շրջանային Փինժողկոմի Անուղղակի Հարկերի յենթաբաժնում. ծխախոտի տնկարանի գրանցման հետ առնչություն ունեցող պարտականությունների կատարումը, ընկնում է շրջագործկոմների (գյուղխորհուրդների) վրա, իսկ ծխախոտի բերքի հաշվետվածան վերաբերյալ՝ Անուղղակի հարկերի գործակալների վրա:

§ 6.

Անուղղակի Հարկերի գործակալների մուտ-

քը ազատ է՝ ինչպես ծխախոտի տնկարաններում, այնպես է ծխախոտի պահելու տեղերը: Յեվ նրանք իրավունք ունեն հարկ յեղած դեպքերում ստուգել տնկարանի տարածությունը, ծխախոտի բերքը և ծխախոտի ինչ տեսակի կամ փորակի լինելը ծխախոտագործների մոտ, այլ և իրավունք ունեն պահանջելու ծխախոտագործներից այն բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները, փորոնք վերաբերում են տնկարաններին, ծխախոտի պահպանման և կամ ծախսելուն: Գյուղխորհուրդը պետք է Անուղղակի Հարկերի գործակալներին՝ իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում ցույց տան ամեն տեսակի աջակցություն:

§ 7.

Նահանգային, դավ և շրջանային հողային վարչությունների գործակալներ, այլ և (УТАС-КОВЫЕ) գյուղային (շրջանային) գյուղատնտեսները և մասնագետները, գյուղխորհրդի կամ շրջագործկոմի և Անուղղակի Հարկերի գործակալի հրավերով, մասնակցում են ծխախոտի տնկարանի գրանցման, ծխախոտի բերքի հաշվետվածան ժամանակ, փորպես խորհրդականներ այն մասնագիտական հարցերում, փորոնք վերաբերում են ծխախոտի փորակի և տեսակի, նրա սպասվելիք բերքի և չորացման պրոցես-

1008
38497

սում (կամ ընթացքում) յեղած ծխախոտի քա-
շի (կշիռի) մասին: Նաճանգային, չրջանային
և գալառային հողային վարչությունների,
գործակալների, վերոհիշյալ և նման հարցերի
պարզաբանման համար տրվում է՝ բոլոր տրն-
կարաններում, ազատ մուտքի իրավունք:

§ 8.

Ծխախոտի փորձնական տնկարանները,
փորոնք պատկանում են պետական, հասարա-
կական հիմնարկներին և կազմակերպություն-
ներին (Հողօգտակամի ծխախոտի և մասնորկայի
սինդիկատներին և գյուղատնտեսական միու-
թյուններին), յենթարկվում են գրանցման և
հաշվետվածման հատուկ կանոններին գրավոր հա-
ղորդակցության միջոցով տունկի և բերքի մա-
սին, վորք պետք է ունենա տնկարանի վարչու-
թյունը անմիջականորեն՝ տեղական նաճան-
գային կամ չրջանային ֆին բաժնի հետ: Այդ
տեղեկությունները պետք է ուղարկվեն առանց
ուշացումների և պետք է ընդգրկեն իրենց մեջ
այն բոլոր հարցերը, վորոնք վերաբերում են
ծխախոտի տունկի տարածության, բերքի,
յելքի և նրա կանխիկ յեղած քանակի մասին, և
վորոնք պահանջում են սույն հրահանգում հիշ-
ված բոլոր կանոններով: Անուղղակի հարկերի
գործակալների մուտքն ազատ է նույնպես այդ

փորձնական տնկարաններում ստացված տեղե-
կությունները ստուգելու, պարզելու նպատա-
կով:

2. ԾԽԱԽՈՏԻ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐԻ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

§ 9.

Ծխախոտի տնկարանի գրանցումը կա-
տարվում է () գյուղխորհրդի կողմից,
յերբ ծխախոտագործները դիմում են տալիս
գյուղխորհրդին ծխախոտ տնկելուց հետո:

§ 10.

Ծխախոտագործների ծխախոտի տնկում
կատարելու մասին հայտարարելու վերջին
ժամկետը նշանակվում է տեղական նաճանգա-
յին, չրջանային ֆինբաժինների կողմից՝ հա-
մաձայնելով չրջանային, հողային վարչու-
թյունների հետ, սակայն վոչ ուշ քան հուլիսի
մեկը (նայած տեղական պայմաններին):

§ 11.

Ի ապացույց ծխախոտի տնկարանի գրանց-
ման յենթարկված լինելուն, Գյուղխորհուրդը
ծխախոտագործին տալիս է տնկարանային
թերթիկներ:

§ 12.

Տնկարանային թերթիկը բաղկացած է 3
մասերից՝ արմատից, թերթիկից և կրկնակից,
վորի ձևը տրվում է:

§ 13.

Շրջանային ֆինրաթինները (Անուղղակի Հարկերի Յեւրաթինը) պատրաստում են տնկարանային թերթիկների բլանկներ, կազմելով տեարակներ բաղկացած՝ ամեն մեկը 100 թերթից և ուղարկում են շրջագործկոմներին (գյուղխորհուրդին) :

Տնկարանային թերթիկները պետք է ժապավենված և կնքված լինեն, այնպես, վոր կնիքը բնկած լինի թե տնկարանային թերթիկների կրկնակների և թե նրանց արմատներին վրա :

§ 14.

Տնկարանի գրանցման մասին ծխախոտագործները հայտարարություն են տալիս Գյուղխորհուրդներին գրավոր կամ բերանացի :

Գրավոր հայտարարության մեջ պետք է մտնի տնկարանային թերթիկով պահանջված ձևերը՝ թե վորտեղ և գտնվում տնկարանը, ծխախոտագործի անուն, ազգանուն, հայրանուն և նրա բնակավայրը, ցանած ծխախոտի տեսակը, տնկարանի բռնած տարածությունը և ծխախոտի մնացորդը անցյալ տարվանից. իսկ բերանացի հայտարարության դեպքում, Գյուղխորհուրդը կամ նրա լիազորը, պետք է լեցնի թերթիկը, հայտարարություն տվողի խոսքերի հիման վրա :

§ 15.

Պահանջված տեղեկություններով լցվում են տնկարանային թերթիկի յերեք մասերն էլ, բոս վորում թվական տեղեկությունները պետք է գրվեն վոչ միայն թվերով այլ և տառերով :

§ 16.

Տնկարանային թերթիկը տրվում է ծխախոտագործին, կրկնակը անմիջապես ուղարկվում է Գավֆինրաթինին, իսկ արմատը մնում է գյուղխորհրդի մոտ :

§ 17.

Ծխախոտագործի հայտարարությունը՝ տնկարանային թերթիկը ստանալու համար, ազատ է թե դրոշմատուրքից և թե այլ տուրքերից :

3. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐԻ ԾԽԱԽՈՏԻ
ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՁԵՎ ՏՆԿԱՐԱՆԻՑ ԾԽԱԽՈՏ
ՓՈԽԱԳՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

§ 18.

Ծխախոտագործը, վորի տնկարանը յերաշտից, կարկուտից, հեղեղումից և այլ տարերանային պատճառներից վնասվում է, պետք է այդ մասին հայտնի Գյուղխորհրդին, ցույց տալով տնկարանի վնասված տարածությունը, վորպիսի դեպքում Գյուղխորհուրդը, նրա տնկարանային թերթիկի վրա այդ մասին պետք է անի համապատասխան նշանակումներ :

§ 19.

Յեթե ծխախոտագործը, ցանկանում է վոչընչացնել իր ծխախոտը, վորը վորեւիցե պատճառներից անպետքացել է, նախորոք պարտավոր է նրա մասին հայտնել գյուղխորհրդին, իսկ վոչնչացումը պետք է կատարվի գյուղխորհրդի լիազորելի և յերկու վկաների ներկայությամբ և այդ վոչնչացման մասին գյուղխորհուրդը տնկարանային թերթիկի մյուս յերեսում պետք է կատարի համապատասխան նշանակումներ:

§ 20.

Ծխախոտագործները կարող են միմիանց զիջել իրենց ծխախոտները, միայն նույն շրջանում՝ գյուղխորհուրդի գիտությամբ, վորն տներու յե համապատասխան նշանակումներ ինչպես զիջող նույնպես և ձեռք բերողի տնկարանային թերթիկի մյուս յերեսում:

§ 21.

Միեւնույն գյուղի շրջանում թույլ է տրվում ծխախոտի տեղափոխություն, առանց փոխադրական վկայականների կամ վաստաթղթերի, հետևյալ դեպքերում.

ա) Յերբ ծխախոտագործը իր տնկարանից ծխախոտը փոխադրում է իր պահեստը կամ մի այլ շենք, պահելու համար:

բ) Յերբ մի ծխախոտագործը իր ծխախոտը զիջում է մյուսին, վորը փոխադրում է այն:

§ 22.

Մնացած բոլոր դեպքերում, բացի 18-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերից, տնկարանի ծխախոտի փոխադրումը կարող է կատարվել միմիայն փոխադրական վկայականներով՝ պահպանելով և կիրառելով այն պահանջներն ու կանոնները, վորոնք տրված են ծխախոտի բերքի մասին յեղած հրահանգում և ցույց են տրված հաջորդ 23 և 24 պարագրաֆներում:

§ 23.

Ծխախոտի տերը պետք է իր տնկարանային թերթիկը ներկայացնի գյուղխորհրդին, վոր մյուս յերեսում անում է նշանակումներ տրված փոխադրական վկայականների № -ի և թվի տրտահանված ծխախոտի քանակի մասին:

§ 24.

Ծխախոտ գնողը պետք է ներկայացնի (ծխախոտի բերքի մասին յեղած հրահանգով մատնանշված) իրեն՝ ծխախոտի պահեստ, գործարան և այլ ծխախոտի կայան ունենալու մասին վկայական: Այդ վկայականը ձեռք է բերվում կարոնային թերթիկների ձևերով (ձև

№ 2), վորոնք պատրաստվում և կազմում տետրակ բաղկացած 100 թերթից, վորոնք համարակալվում են և կնքվում Ֆինրա-ժիններում (Անուղղակի Հարկերի Յե բաժնում): Այդ կտրոնային թերթիկներից մեկը կտրվում և գյուղխորհրդի կողմից և փոխադրական վկայական տալու ժամանակ կցվում և վկայականի արմատին:

4. ԱՆՈՒՂՂԱԿԻ ՀԱՐԿԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒ-ԹՅՈՒՆԵՐԸ, ԾԽԱԽՈՏԻ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԵԱՌՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

§ 25.

Ծխախոտի հավաքումը վերջանալու և չորացնելու ընթացքում, Անուղղակի Հարկերի դործակալները չըջում են տնկարանները: Այդ չըջումների ժամանակը նշանակում են Ֆինրա-ժինները համաձայնության դարով չըջանի հաղային վարչությունների հետ, հարմարեցնելով տեղական պայմաններին:

§ 26.

Գյուղխորհրդից ստացված փոխադրական վկայականների կրկնակները հավաքվում են նա հանգ. և չըջ. Ֆինրաժիններում (Անուղղակի Հարկերի յենթաբաժնում) ըստ չըջանների և տրվում են համապատասխան անուղղակի հարկերի դործակալներին, վորը նշանակված և տրնկարանները չըջելու:

§ 27.

Բոլոր չըջանները պետք և բաժանված լինեն Ֆինրաժինների Անուղղակի Հարկերի դործակալների միջև, այնպես, վոր յուրաքանչյուր չըջանում գտնվող տնկարանները լինեն այցելված այդ դործակալների կողմից:

§ 28.

Պաշտոնական չըջումների ժամանակ, Անուղղակի Հարկերի դործակալը անկախ ծխախոտի բերքը պարզելուց, պետք և քննություններ կատարի, թե տվյալ չըջանում, ծխախոտագործության վերարելյալ կանոնների և պահանջների չեղում չի՞ կատարվում և ուղի՞ղ են կատարում գյուղխորհուրդները այն պարտականությունները, վորոնք տրված են նրանց վրա այդ ասպարեզում:

§ 29.

Գործակալը ծխախոտի բերքի պարզարանմանն անցնելիս, նախորոք նրա մոտ ունեցած տնկարաններին թերթիկների կրկնակը ստուգում և թերթիկի հետ, վորը ներկայացնում և նրան ծխախոտագործը, հետո կատարում և տրնկարանի հաշվեառումը հետևյալ կարգով:

Յուրաքանչյուր գրանցված տնկարանում, վորոջվում և ծխախոտի նոր բերքը իր բոլոր վերամշակության չըջաններում, այսինքն՝ ինչպես չչորացրված (փայտերի վրա, պարանների

վրա և այլն) նույնպես և չորացրած և հակերի մեջ փաթաթված. բացի ծխախոտի նոր բերքի ինչքան լինելը վորոշելուց, գործակալը վորոշում է նաև ծխախոտագործի մոտ գտնված անցյալ տարվա բերքի ծխախոտի մնացորդը: Կատարված հաշվետման հետևանքի մասին գործակալը, անկարանային թերթիկի հակառակ յերեսում անում է նշանակումներ ծխախոտի կանխիկ քանակի վորոշման ընթացքում: Անուղղակի հարկերի գործակալները շատ բզգուշ պետք է վարվեն, վորպեսզի ծխախոտը չփշրվի:

§ 30.

Գործակալների անկարանում կատարած ծխախոտի հաշվետումին նրանց այլ գործողություններից անբավարար մնացող ծխախոտագործները կարող են բողոքել տեղական կամ չրջ. ֆինբաժինները:

§ 31.

Գործակալի անկարանում կատարած հաշվետման ժամանակ, համապատասխան անկարանային թերթիկի կրկնակի հակառակ յերեսին անում են տվյալ անկարանում յեղած յելքի և բերքի հաշիվը, սկսած նրա գրանցման օրից, մինչև նրան այցելելու ժամանակ, այդ հաշվի համար կարող է ոգտագործել չրջգործկոմի (գյուղխորհրդի) թերթիկի մյուս յերեսի վրա

կատարած նշանակումները և անկարանում կանխիկ դտած ծխախոտի մասին տրած նշանակումները:

§ 32.

Յեթե կատարած հաշվետումից պարզվում է, վոր ծխախոտագործների մոտ իրական ծխախոտի քանակը հակառակ հաշվի ավելանում կամ պակասում է, վորը չարաչառության լենթագրելու առիթ է տալիս, այդ դեպքում գործակալը պետք է կատարի քննություն պարզաբանելու համար, արդյոք ծխախոտագործների կողմից ապօրինի ճանապարհով, չի՞ կատարվել ծխախոտի փոխադրությունը կամ ձեռք բերումը:

§ 33.

Հսկողության վերաբերյալ՝ այն է տվյալ չրջանի բնակչության կողմից արդյոք կատարվում են ծխախոտի վերաբերյալ տրված բոլոր պահանջները, գործակալները պետք է կատարեն հետևյալ ուսումնասիրությունները.

ա) Չկան արդյոք գրանցման յենթակա, բայց չգրանցված անկարաններ. այդպիսիները հայտնաբերելու դեպքում պետք է յենթարկվեն հաշվետման, իսկ մեղավորները՝ դատական պատասխանատվության:

բ) Շրջգործկոմի (գյուղխորհուրդի) գլխությամբ, այսինքն՝ անկարանային թերթիկի մյուս յերեսի վրա նշանակումներով է կատար-

վում անդործածելի դարձած ծխախոտի վոչընչացումը կամ ծխախոտագործների ծխախոտի իրար զիջումը:

դ) Ծխախոտագործների կողմից արվո՞ւմ են հայտարարություններ տարերային պատճառներից իրենց տնկարաններին հասած վնասների մասին:

դ) Տնկարանից բաց չե՞ն թողնվում ծխախոտ առանց փոխադրական վկայականների:

ե) Ծխախոտի վերամշակումը չի՞ կատարվում հետամնաց, (տնավարի) ձևով, վորից առաջանում է ծխախոտի մանրացում և փոշիացում:

զ) Զի՞ կատարվում տերեւային և ամեն տեսակի ծխախոտի առևտուր, վորը պատրաստված է ձեռքով, բաց կամ փաթաթված վիճակում:

§ 34.

Շրջգործկոմին (Գյուղխորհրդի) այցելության ժամանակ գործակալը պետք է հավաստիանա, թե արդյոք նրա-կողմից կատարվո՞ւմ են սույնը և ծխախոտի բերքի մասին յեղած հրահանգներով նրանց վրա դրված պարտականությունները:

Մասնավորապես գործակալը պետք է պարզի՝

ա) Շրջգործկոմի (Գյուղխորհրդի) կողմից կատարվո՞ւմ են ստուգումներ, տնկարան-

ների գրանցման ժամանակ ծխախոտագործների ալիք տեղեկությունների, վորոնք վերաբերում են՝ տնկարանի բռնած տարածության անցյալ տարվանից մնացած ծխախոտի քանակի և նույնպես տնկարանին հասած վնասների մասին:

բ) Շրջգործկոմի (Գյուղխորհրդի) կողմից արվո՞ւմ են պահանջված նշանակումներ ինչպես տնկարանային թերթիկների արմատների (թերթիկի հանձնումն ծխախոտագործին և կրկնակը շրջին բաժինները), (Անուղղակի Հարկերի յենթաբաժինը ուղարկելու մասին), նույնպես և նրանց կրկնակների (թերթիկը ծխախոտագործին հանձնելու մասին) և թերթիկի հակառակ յերեսի վրա (տնկարանի վնասների, անգործածելի դարձած ծխախոտի վոչընչացման, ծխախոտն ուրիշին զիջելու մասին):

գ) Շրջգործկոմի (Գյուղխորհրդի) կողմից տնկարանից ծխախոտ տեղափոխելու համար ծխախոտագործներին փոխադրական վկայականների բաշխումը ո՞ւղիղ է կատարվում, մասնավորապես պարզել, թե պահանջում է թե գործաբաններում ծխախոտ ստանալու համար տրված վկայականների կտրոնային թերթիկները կցվո՞ւմ են փոխ. վկայականների արմատներին և վերջապես փոխադրական վկայականների կրկնակները ճիշտ ժամանակի՞ն են

ուղարկվում, Անուղղակի Հարկերի Յենթարգածին:

§ 35.

Տնկարանի այցելութիւնը վերջացնելուց հետո, գործակալները տնկարանային թերթիկներին կրկնակները վերադարձնում են նաև. չր. Փինբաթիկները, նրանց վրա բոտ տնկարանների կատարած ծխախոտի յեւթի և մուռքի հաշվի հետ միասին: Այդ կրկնակներին տվյալները նաև. և չրջ. Փինբաթիկներին կողմից գրված են ծխախոտային տնկարանների հատուկ դրքում, վորպիսի գիրքը պետք է տարվի յուրաքանչյուր նահանգ չրջ. և Փինբաթիկում, վորոնց չրջանում գոյութիւն ունի գրանցման յենթարկված ծխախոտի տնկարաններ:

Յուրաքանչյուր տարվա համար կազմվում է այդ գիրքը այն տնկարանների վերաբերյալ, վորոնք գրանցման են յենթարկված տվյալ տարում:

Ս. Հ. Հ. Մ. Ֆինմոդկոմի Պետական Հարկերի
վարչության Պետ' (Բ. Լեվին)

Անուղակի Հարկերի վարիչ' (Պ. Լեբեդեվ)

Տպ. Տրեստի 1-ին Տպարան

Տիրութ 150

Պատվ. № 2721

1926

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0289646